

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 549/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice, zastúpenej advokátom JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátska kancelária, Němcovej 22, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na kontradiktórnosť konania zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 11 C 396/2013 z 9. septembra 2013, postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12 Co 3/2014 zo 6. februára 2014 a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 223/2014 z 18. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. septembra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, základného práva na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, základného práva na kontradiktórnosť konania zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 C 396/2013 z 9. septembra 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 12 Co 3/2014 zo 6. februára 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 223/2014 z 18. júna 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že ako žalovaná bola účastníčkou súdneho konania vedeného pred okresným súdom o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice označeného v žalobe. Okresný súd v uvedenom konaní svojím rozsudkom z 9. septembra 2013 zrušil v žalobe identifikovaný rozhodcovský rozsudok. Sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny. Sťažovateľka nespokojná s výsledkom konania podala proti označenému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho ako procesne neprípustné odmietol.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že závery okresného súdu v jej veci týkajúce sa posúdenia rozhodcovskej doložky v poistnej zmluve sú arbitrárne, porušujúce jej označené práva. V tejto súvislosti namieta, že právne posúdenie neplatnosti rozhodcovskej doložky založené na tom, že nebola individuálne dojednaná, a odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu uvedené v odôvodnení rozsudku okresného súdu (týkalo sa posúdenia rozhodcovskej doložky uzatvorenej s bankou, pozn.) je vecne nesprávny a neaplikovateľný na prípad sťažovateľky. Sťažovateľka ďalej tvrdí, že krajský súd svojím postupom a napadnutým rozsudkom, ktorým sa v plnej miere stotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, neposkytol sťažovateľke ochranu proti nezákonnému a nesprávnemu rozhodnutiu súdu prvého stupňa, čím mal porušiť jej označené práva. Porušenie práva na kontradiktórnosť v konaní a porušenie dvojinštančnosti konania vidí sťažovateľka v tom, že krajský súd uviedol vo svojom rozsudku nový právny záver, dovtedy sťažovateľke neznámy, že „*rozhodcovská doložka je neplatná, pretože zabraňuje prejednaniu sporu pred všeobecným súdom, a teda v zmysle § 53 ods. 4 písm. r)*“ zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). V uvedenom sťažovateľka zároveň videla aj odňatie možnosti konať pred súdom, čo aj uplatnila ako dôvod prípustnosti dovolania v rámci svojho dovolania. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, keďže sa nestotožnil s argumentáciou sťažovateľky a nezistil iné dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 a 239 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Sťažovateľka v súvislosti s odôvodením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ďalej tiež namieta, že najvyšší súd nesprávne aplikoval § 243b ods. 7 OSP, podľa ktorého ak dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tým istým dovolateľom, môže dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na svoje skoršie rozhodnutia, a ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením týchto skorších rozhodnutí, skonštatovať to a ďalšie dôvody už neuvádzať. Citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku v zmysle argumentácie sťažovateľky možno výlučne použiť len v prípadoch, ak najvyšší súd odôvodňuje meritórne rozhodnutie o dovolaní, nie však procesné odmietnutie, preto v dôsledku postupu najvyššieho súdu a jeho uznesením, ktorým

jej dovolanie odmietol, malo dôjsť podľa názoru sťažovateľky k odňatiu spravodlivosti, ako aj odňatiu možnosti konať pred nestranným a nezávislým súdom.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom vyslovil, že označeným postupom a rozsudkom okresného súdu, krajského súdu a napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu boli porušené jej označené práva, ako aj články ústavy, aby označené rozhodnutie okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu zrušil a veci vrátil na ďalšie konanie najvyššiemu súdu a aby jej priznal úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu v označenom konaní a napadnutým rozsudkom okresného súdu

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý postup okresného súdu a ním vydaný rozsudok, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozsudku bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označený rozsudok okresného súdu, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal, bol teda predmetom súdneho prieskumu krajským súdom.

S prihliadnutím na to bolo preto potrebné túto časť sťažnosti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v označenom konaní a napadnutým rozsudkom krajského súdu

Ústavný súd vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti postupu a rozhodnutiam odvolacieho súdu bral do úvahy neskoršie napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v dovolacom konaní, ktorým dovolanie sťažovateľky odmietol, a preto nepovažoval v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sťažnosť v tejto časti za oneskorenú, pretože lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu je v prípadoch procesného rozhodnutia dovolacieho súdu považovaná za zachovanú (pozri rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). V takýchto prípadoch sa potom lehota určená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde počíta od právoplatnosti procesného rozhodnutia dovolacieho súdu.

Ústavný súd preto predloženú sťažnosť v časti namietajúcej napadnutý rozsudok krajského súdu ako súdu odvolacieho nepovažoval za oneskorene podanú, a to aj vzhľadom na skutkovú okolnosť včasnosti sťažnosti v časti namietajúcej napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho.

Označenému postupu a rozsudku krajského súdu sťažovateľka vytýka predovšetkým samotné právne posúdenie veci krajským súdom, ktorý sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu o absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky vo všeobecných poisťných podmienkach sťažovateľky, ktoré sťažovateľka považuje za arbitrárne, a vytýka mu aj to, že krajský súd prvýkrát vo svojom rozhodnutí uviedol právny záver, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí a v ktorom vidí porušenie princípu dvojinstančnosti a porušenie princípu kontradiktórnosti.

Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou a dohovorom najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať

základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala, a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu je sťažnosť zjavne neopodstatnená, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K

iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, patrí aj absencia ústavnoprávneho rozmeru namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu.

Z predložených rozsudkov okresného súdu, ako aj krajského súdu vyplýva, že okresný súd posúdil rozhodcovskú doložku obsiahnutú v samotných všeobecných poisťných podmienkach ako neplatnú rozhodcovskú doložku, keďže nebola individuálne dojednaná a klient nemal možnosť brániť svoje práva pred všeobecnými súdmi, čím došlo k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Neplatnosť rozhodcovskej doložky spôsobila nedostatok právomoci rozhodcovského súdu rozhodovať a vydať rozhodcovský rozsudok, ktorého zrušenia sa žalobca v konaní domáhal. Vychádzajúc z uvedeného okresný súd napadnutým rozsudkom predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku a v záujme presvedčivosti odôvodnenia svojho rozhodnutia dodal, že v okolnostiach posudzovanej veci všetky dojednania sú súčasťou predtlaču bez alternatív pre poisteného, preto ich nemožno považovať za individuálne dojednané. Ďalej krajský súd poukázal na niektoré skutočnosti vyplývajúce zo všeobecných poisťných podmienok a skutočnosti vyplývajúce zo súvisiacich dokumentov sťažovateľky, ktoré pri následnej interpretácii v súvislostiach spôsobovali nerovnováhu strán, preto dospel k sťažovateľkou namietanému záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nemá v žiadnom prípade arbitrážny charakter. Ústavný súd tiež už judikoval, že judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (predtým Európskeho súdneho dvora) vychádza z predpokladu, že kontrolu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách má súd realizovať ex officio, pričom nevyhnutnosť tohto postupu je daná povahou a významom verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana spotrebiteľa (II. ÚS 235/2012). Skutočnosť, že sťažovateľka sa s takýmto prístupom a z neho plynúcim právnym názorom krajského súdu vysloveným v odvolacom

konaní nestotožňuje, nemôže viesť sama osebe k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným (m. m. I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v súvislosti so sťažovateľkinou námietkou, že krajský súd urobil záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky aj z iného dôvodu, ako uviedol okresný súd vo svojom rozsudku, na zdôraznenie presvedčivosti svojich záverov konštatuje, že táto okolnosť nemôže spôsobovať porušenie jej označených práv tak, ako to tvrdí sťažovateľka. Prijatím tohto parciálneho záveru o ďalšom dôvode neplatnosti rozhodcovskej doložky nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľky, pretože tento záver krajského súdu nemožno považovať za taký, ktorý by ako jediný mal vplyv na výsledok odvolacieho konania, resp. taký, ktorý ako jediný by zakladal správnosť prijatého záveru o nedovôdnosti odvolania sťažovateľky.

2.3 K namietanému porušeniu označených práv postupom najvyššieho súdu v označenom konaní a napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Proti označenému rozhodnutiu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie najvyššiemu súdu, ktorý o ňom rozhodol tak, že ho odmietol ako neprípustné.

Otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd

a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Ústavný súd však preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým dovolanie odmietol ako neprípustné, a nezistil pritom žiadnu skutočnosť signalizujúcu svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a jeho odôvodnenie je určité a zrozumiteľné, bez vnútorných rozporov, zaujíma stanovisko k podstate dôvodov uvedených v dovolaní, nie je neodôvodnené alebo arbitrárne, a preto ani z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, čo by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody sťažovateľky. V zmysle svojej judikatúry ústavný súd považuje za protiústavné a arbitrárne iba tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo však nie je tento prípad.

K námietke sťažovateľky týkajúcej sa neprípustnej aplikácie § 243b ods. 7 OSP v prípadoch procesného rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že z predmetného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nemožno bez ďalšieho vyvodiť, že dovolací súd ho môže aplikovať výlučne len v prípadoch meritórneho rozhodovania o dovolaní. Ústavný súd preto aj túto námietku sťažovateľky hodnotí ako neopodstatnenú.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia teda dospel k prijateľnému právnomu záveru o neexistencii väd zakladajúcich prípustnosť dovolania, ktoré aj primeraným spôsobom odôvodnil.

Pokiaľ ide o namietané porušenie označených čl. 2 ods. 2, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 ústavy napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov, je potrebné konštatovať, že predmetné články ústavy neobsahujú žiadne základné práva alebo slobody, o ktorých by ústavný súd bol povolaný rozhodovať v rámci sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

S ohľadom na tieto skutočnosti ústavný súd preto rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2015